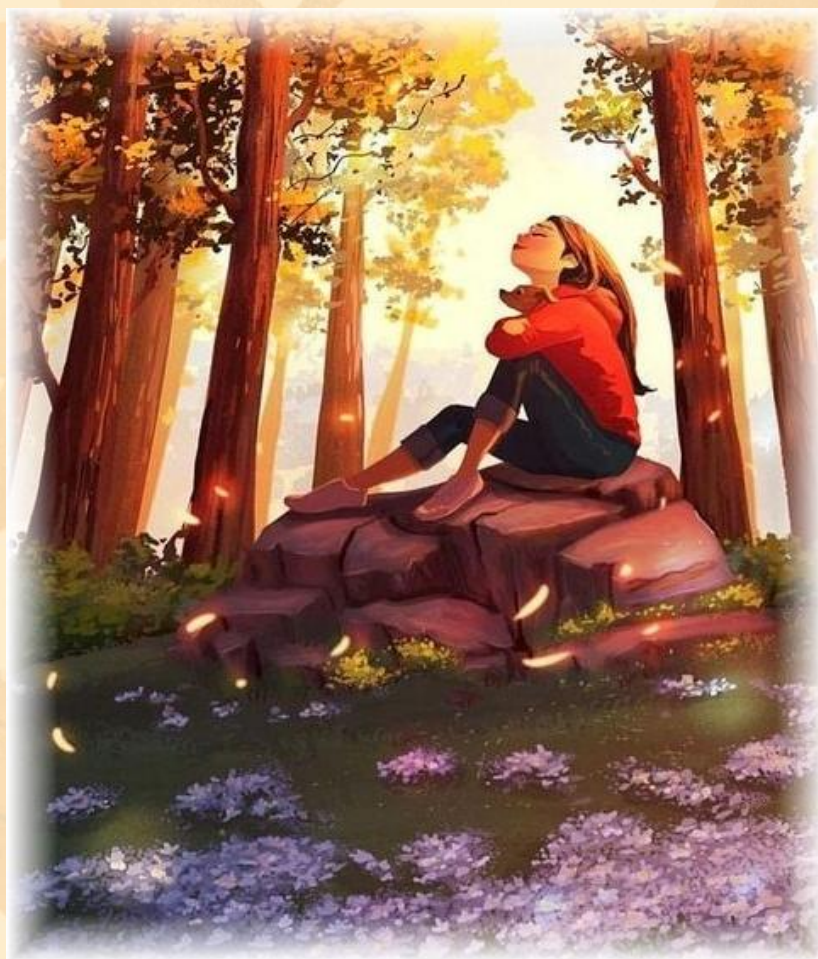

Ročník 47

Jeseníček

č. 3 / 2021-2022

NAUČNÝ ZÁJEZD DO RAKOVNÍKA

Protidrogový vlak a Muzeum T. G. M. Rakovník byly hlavní cíle naučného zájezdu do okresního města, jehož se v pátek 17. září zúčastnili žáci 6. a 7. třídy naší školy.

Obě třídy cestovaly po železnici se svými třídními učitelkami, šestáci s p. uč. Vyletovou a sedmáci s p. uč. Hružovou. Program byl zorganizován následovně: nejprve půjde 7. třída do muzea a šestáci si projdou Husovo náměstí v centru města, poté si to obě třídy vymění a nakonec se všichni společně odeberou na nádraží prohlédnout si Protidrogový vlak – Revolution train.

V muzeu to bylo super! Kromě zajímavých exponátů nabídlo i zábavu. Hráli jsme tam různé středověké hry. Mohli jsme si např. zacvrkat „kuličky“, chodit na chůdách, zabrnkat si na středověký strunný nástroj, hrát kuželky nebo zastřílet z kuše a luku. Každý si to užil.

Protidrogový vlak byl mnohem ponurejší. Ukazoval, co může s lidmi udělat závislost na alkoholu a drogách. Hned v prvním vagónu jsme dostali pracovní listy, které bylo třeba vyplnit. Tím jsme se více vžili do projektu. V dalších vagónech se pak promítaly filmy, ze kterých naskakovala husí kůže, například když si tam lidé píchali drogy do žil. Ale je dobré se o tom zmiňovat, aby nikdo další nesklouzl na šikmou plochu, ze které není návratu.

Z Rakovníka jsme odjížděli ve 13⁵⁵ a dlouho přemýšleli o všem, co jsme dnes viděli a slyšeli.

Napsala Laura Zelenková, 6. třída

Jednou z akcí, které se v loňském roce neuskutečnily kvůli koronaviru, byla i Noc s Andersenem. Sedmáci, kteří se na akci moc těšili, se dočkali až letos na konci září.

Účastníci se sešli v pátek 24. září 2021 v 17 hodin na

nádvoří školy. Ač byla akce dobrovolná, přišli všichni kromě nemocného Matěje Šiky. Hodinu, která zbývala do večere, jsme strávili sportem na školním hřišti. Potom následovala večere ve školní jídelně – plněný kuřecí řízek s opečeným bramborem, který všem moc chutnal. Náležitě posilnění jsme pak hráli oblíbenou „schovku“.

Když se setmělo, přesunuli jsme se do vnitřních prostor školy. Nejprve jsme si připravili třídy na přespání, pak následovaly další aktivity ve třídě. Začali jsme četbou úryvku ze známého deníku Anny Frankové. Problémy, se kterými se musela dospívající dívka a její rodina v době 2. světové války vyrovnávat, byly obrovské. Nikdo z nás si nedovedl představit, že by se v podobné situaci ocitl. O osudu dívky a o době, kdy se příběh odehrál, jsme pak docela dlouho diskutovali.

Po čtení následovaly hry, soutěže a kvízy. Nejprve proběhl turnaj v pexesu (nejúspěšnější byli Marek Měchura a Zděnda Švandrlík), poté jsme hráli různé deskové hry. Večer jsme ukončili dějepisným „Riskuj“. To už hodiny ukazovaly 22³⁰ hod., a tak nám nezbývalo nic jiného, než abychom se uložili ke spánku.

Kdo však předpokládá, že děti hned usnuly, mýlí se. Povídky si o svých zážitcích, těšily se ze společnosti kamarádů a spolužáků, říkaly se vtipy, zkrátka – na spánek nebylo ani pomyšlení. Navíc všichni netrpělivě, někdy i s menšími obavami, čekali na slíbeného „bobříka odvahy“. Dočkali se až hodinu po půlnoci.

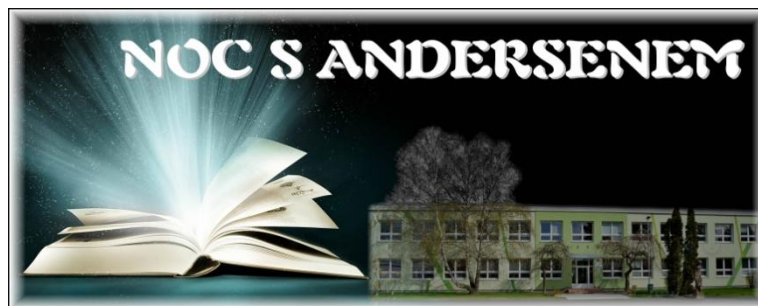
„Bobřík odvahy“ vedl známou cestou kolem zahrádek za domy u školy. Všichni byli stateční a „bobříka“ zvládli bez problémů. Dívky po návratu do školy brzy usnuly, avšak chlapci si stále měli co říct a usnuli až kolem 3. hodiny ranní. Přesto se probudili už hodinu před „budíčkem“, který byl stanoven na 7³⁰ hod.

Po snídani, která byla pro účastníky připravena v 8 hod. v jídelně (švédské stoly), následovalo rozloučení. Jeseničtí mohli odejít sami, dojíždějící děti si vyzvedli rodiče.

Akce se, dle mého názoru, velmi povedla – žáci odjížděli spokojení, dokonce se někteří ptali, kdy zas „přespíme ve škole.“ Možná se z akce stane v příštích letech tradice.

Noc s Andersenem by se neuskutečnila bez podpory vedení školy a rodičů dětí. Děkuji. Velké poděkování patří také paní Janě Trpákové, která nejenže pro nás připravila výbornou večeři a snídani, ale také po celou dobu akce pomáhala s organizací.

Mgr. Petra Hružová

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ PAMÁTKY JESENICKA

KOSTEL SVATÉHO PETRA A PAVLA V KRALOVICÍCH

Na pondělí 27. září 2021 byl pro žáky naplánován projektový den zaměřený na přírodní a kulturní památky Jesenicka. Žáci druhého stupně si mohli vybrat z několika tras – buď pro cyklisty, nebo pro pěší. Naše skupina si zvolila za cíl nedaleké město Kralovice, které je přirozeným centrem severního Plzeňska.

Kralovice jsou poprvé písemně zmiňovány jako ves s tvrzí roku 1183, kdy byly darovány knížetem Bedřichem plaskému cisterciáckému klášteru. Rozkvět nastal v 16. století, kdy město získal bavorský rod Gryspéků z Gryspachu (1531 – 1623). Na žádost Floriána Gryspéka (1509 – 1588) pak r. 1547 povýšil habsburský panovník Ferdinand I. Kralovice na město. Po bitvě na Bílé hoře (1623) bylo město i panství Gryspékům odňato a vráceno plaskému klášteru. V letech 1850 – 1949, kdy Kralovice byly sídlem okresu, nastal jejich společenský, ekonomický i stavební vzestup.

Od r. 2003 jsou obcí s rozšířenou působností se správním obvodem pro čtyři další města a 39 obcí, vzájemně propojených pravidelnou autobusovou dopravou. Město je vedle městského úřadu sídlem dalších státních a správních institucí, najdeme zde i banky, pojišťovny, lékárny a další služby.

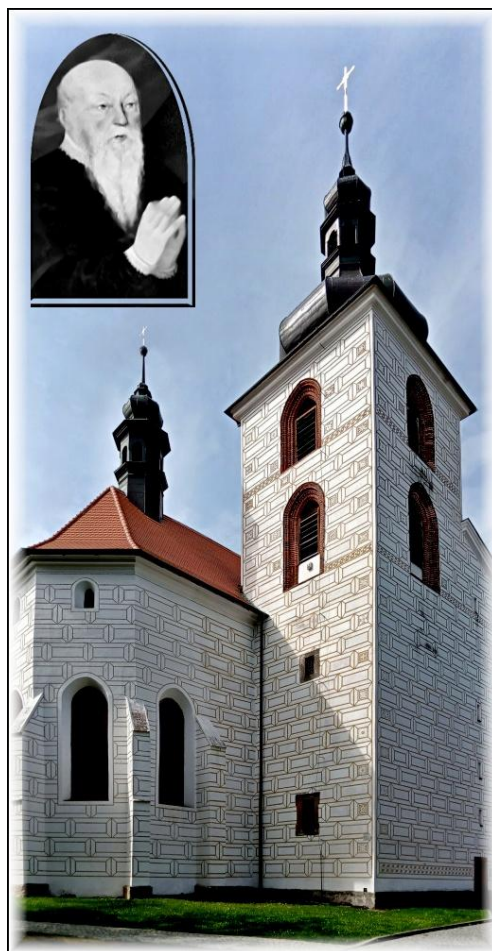
Nejdříve jsme se seznámili s nejvýznamnějšími budovami ve městě, včetně staré radnice, a zastavili se také u pomníku padlým v 1. světové válce, který je umístěn ve středu obce. Poté jsme se přesunuli k hlavnímu cíli naší výpravy – vzácnému kostelu sv. Petra a Pavla, nacházejícímu se na náměstí Floriána Gryspéka.

Jednolodní farní kostel, zmiňovaný již v roce 1250, byl v letech 1575 – 1581 renesančně upraven podle návrhů Bonifáce Wolmuta, jenž projektoval mimo jiné řadu staveb pro Ferdinanda I. na Pražském hradě. Pod jižní kaplí byla z popudu Floriána Gryspéka, významného úředníka na dvoře habsburských vládců, zřízena rodinná hrobka, ve které dodnes odpočívají v prosklených rakvích členové rozvětvené rodiny Gryspéků. Zachovalost ostatků těl, která je raritou, jim vysloužila označení kralovické mumie. V kapli je renesanční epitaf Gryspéků z roku 1593.

**Florián Gryspék
z Gryspachu**

Hlavní oltář je barokní z 2. poloviny 17. století se sochami světců Petra, Pavla, Ondřeje a se zasklenou skříní se sousoším Zvěstování Panny Marie z nedaleké Mariánské Týnice. Na kruchtě jsou umístěny barokní varhany z r. 1689, které jsou dodnes funkční.

Kostelem nás provedl místní průvodce, jenž nás nejen seznámil s historií stavby a rodu Gryspeků, ale také nás upozornil na specifika této výjimečné památky. Pomyslným vrcholem prohlídky byla návštěva gryspekovské hrobky. Škoda, že jsme si nemohli mumie prohlédnout zblízka! V kryptě je nutné udržovat stálou teplotu a vlhkost, proto je možné zhlédnout rakve s mrtvými těly jen přes sklo. Ale i tak jsme byli rádi, že tuto turistickou atrakci vidíme na vlastní oči!

Po krátkém rozchodu na nákup občerstvení jsme se kolem 11 hodin plni zážitků vrátili zpět do Jesenice. Po návratu do školy jsme dojmy z výletu zpracovali ve formě plakátu.

Ke zdárnému průběhu akce přispělo bezproblémové chování všech účastníků i počasí bez deště. Na závěr bych ráda poděkovala paní Janě Trpákové za pomoc v průběhu výletu.

POZNÁVÁME JESENICI

Mgr. Petra Hružová

Také naše 9. třída se v pondělí 27. 9. vypravila v rámci projektového dne EVVO pátrat po přírodních a kulturních zajímavostech Jesenicka. S p. učitelkou Konířovou jsme se zaměřili přímo na Jesenici.

Poznávací trasa začínala u kaple sv. Františka z Padua a Kirtschlovy podkúvkárny, míjela pomník Goethemu, kino Huberti a hotel Worzech a stáčela se ke kostelu sv. Petra a Pavla. Tady jsme udělali zastávku, abychom navštívili nejen kostel, ale i barokní faru v sousedství. V blízkosti kostela stojí stará škola a býval zde Jahnův památník. Dále jsme viděli Zemědělskou záložnu, Uhlův dům, dům Franze

Fassla, tzv. židovnu, sloup Nejsvětější Trojice, četnickou stanici a českou měšťanskou školu, pomník padlým a nezvěstným, sirotčinec Modrý kříž, budovu soudu, radnici a poštu v jednom, budovu české školy, Bachmannovu vilu, továrnu na podkúvky, cihelnu a chudobinec. Bohužel jsme už nedošli ke starobinci, mlékárně, Womáčkovně, vodárnám a celnímu kolu, tak jsme si tyto objekty prohlédli alespoň na dobových fotografiích. Bylo opravdu velmi zajímavé zjišťovat, co všechno v Jesenici bývalo a co přetrvalo do současnosti.

Napsaly: Adéla Čoková, Daniela Prágerová, Eliška Machová a Natálie Mottlová

PS: Že nevíte, kde se tyto památky nacházejí? Těšte se na další čísla Jeseníčku, kde vám je představíme v novém seriálu.

CYKLOVÝLET K PODOŘÁNSKÝM RYBNÍČKŮM

V rámci projektového pondělí podnikli žáci 6. třídy s dvěma osmáky cyklovýlet do Přírodní rezervace Rybníčky u Podbořánek. Vyjždělo se v osm hodin od školy směrem na Ostrovec, který patří k obci Velečín v severní části okresu Plzeň-sever.

Průvodkyní po Ostrovcu se nám stala paní učitelka Valešová. Navštívili jsme zdejší kostelíček a poté zamířili k Chvojkovskému mlýnu u Podbořánek. V této části Přírodního parku Jesenicko se na Mladotickém potoce nacházejí dva lesní rybníčky s unikátní květenou.

Po krátké přestávce jsme projeli obcí Podbořanky, zamířili do Žďáru a odtud se vrátili zpět do Jesenice. Vše se vydařilo, užili jsme si krásný výlet i nádhernou krajinu a získali spoustu nových užitečných informací.

Napsal Jiří Klementovič, 8. třída

PŘÍRODA NAŠEHO OKOLÍ

Naučné středisko ekologické výchovy (NSEV) Kladno – Čabárna není pro žáky naší školy neznámým pojmem. Do řady jeho akcí i soutěží se pravidelně zapojují, stejně jako tomu bylo v pondělí 4. října. Dejme však slovo Kristýně Řezáčové a Nele Gažkové z 8. třídy, které nám o tom napsaly.

Soutěž „Příroda našeho okolí“ má čtyři kola. Nejlepších pět družstev postoupí do prosincového finále, které proběhne v NSEV Kladno – Čabárna. V prvním kole pro nás byla připravena poznávačka zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Prostřednictvím počítačů bylo třeba zodpovědět 25 poměrně těžkých otázek, a to v časovém limitu 25 minut. Pokoušeli jsme se o to v počítačové učebně ve složení Jirka, Kuba, Míša, Natálka, Týna a Jeník Trpák. Kvůli problémům s elektronickou poštou jsme museli soutěž dokonce opakovat. Abychom uspěli, musí být správně zodpovězeno 70 % otázek. Tak nám držte palce.

DOPLNĚNÍ:

Osmáci soutěží ve III. kategorii, v II. kategorii máme také „želízka v ohni“, a to šestáky – Lauru, Nikolu, Vojtu, Matěje a Honzu a dvě skupiny sedmáků ve složení: Míša, Míša, Vlastík, Honza a Mára a dívčí družstvo – Kát'a, Kát'a, Adéla a Emča.

Všechna čtyři družstva úspěšně splnila první úkol a postoupila do kola druhého. V něm budou vytvářet podzimní výzdobu z přírodnin.

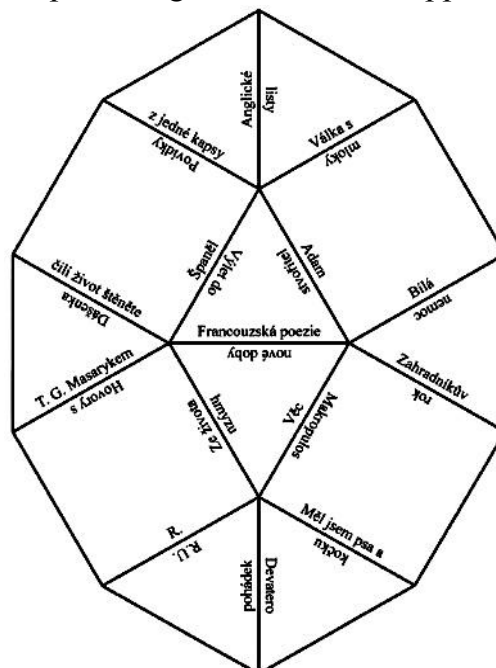
Čerstvé informace doplnila Mgr. Vlastimila Knappová

KAREL ČAPEK JINAK

Životopisné otázky rozmístěné po škole, hledání odpovědí doma v Devateru pohádek, Čapek v jazykových rozborech i v pravopisných cvičeních, scénická četba celé Matky a další úkoly provázely devátáky na začátku školního roku v literatuře. Tento menší projekt jim nabídl jiný způsob získávání poznatků a náhled na širší zájmy a schopnosti Karla Čapka, génia české literatury.

Zaujalo je to? Bavilo je to? Zapamatovali si více? To už se musíte zeptat jich.

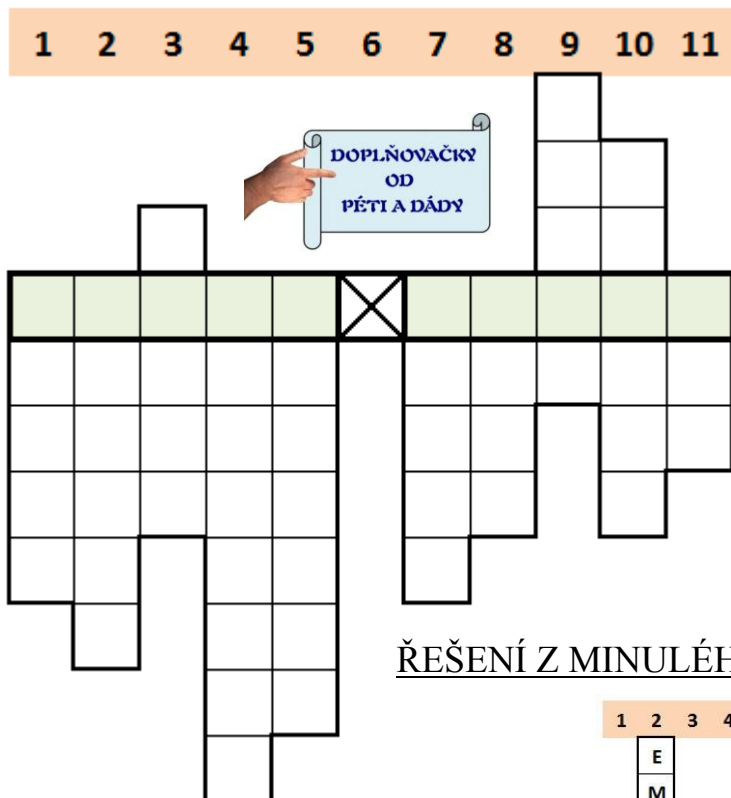
Mgr. Eva Konířová

SOUTĚŽNÍ DOPLŇOVAČKA

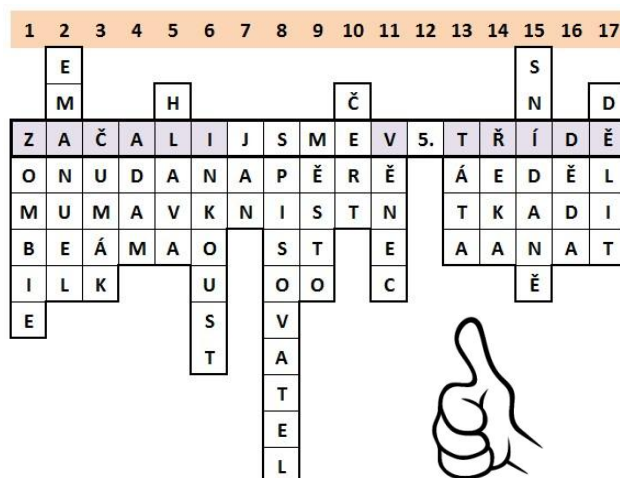
☞ Dalším příspěvkem Petra a Daniela Makovských je tato dnešní doplňovačka:

JEJÍ TAJENKU ODEVZDEJTE OPĚT PĚŤOVI A DÁDOVI. TERMÍN VYHODNOCENÍ BUDE VČAS OZNÁMEN.

- 1) Králíci z klobouku Bob a ...
- 2) Jedna z našich nejhojnějších žab
- 3) Malý dům
- 4) Evropská země s hlavním městem Kyjev
- 5) Vlaky jezdí po ...
- 6) ☒
- 7) Strž
- 8) Mastná kapalina používaná při vaření jídel
- 9) Hlaví město České republiky
- 10) Zdrobnělina slova „vlak“
- 11) Velký tažný pták, kterého můžeme vídat i v Jesenicích

ŘEŠENÍ Z MINULÉHO ČÍSLA JESENÍČKU:

VÍTĚZ ŠTRÚDLOVÝCH SLAVNOSTÍ

V sobotu 18. září se v areálu Vlastivědného muzea Jesenice pořádaly Štrúdlové slavnosti. Do soutěže byly přihlášeny štrúdlů jablčné, perníkový, švestkový a ořechový, ale i štrúdlů slané, a sice houbový a špenátový.

V této souvislosti proto rádi informujeme, že v kategorii **SLADKÝ ŠTRÚDL** vyhrál 1. místo Tomáš Václavík z 5. třídy. Blahopřejeme!

JESENÍČEK
ČASOPIS ZŠ A MŠ
JESENICE

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 2/2021-2022:

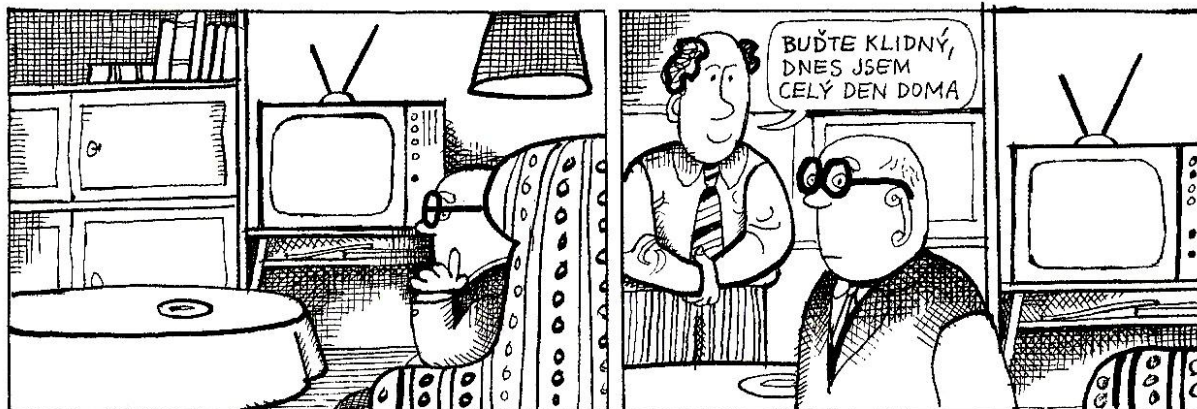
1.- UTVOŘ SPRÁVNÉ DVOJICE

1-e) Česko – Koruna	5-b) Rusko – Rubl
2-g) Švýcarsko – Frank	6-d) Slovensko – Euro
3-a) USA – Dolar	7-c) Velká Británie – Libra
4-h) Polsko – Zloty	8-f) Maďarsko – Forint

2.- FILMOVÉ HLÁŠKY

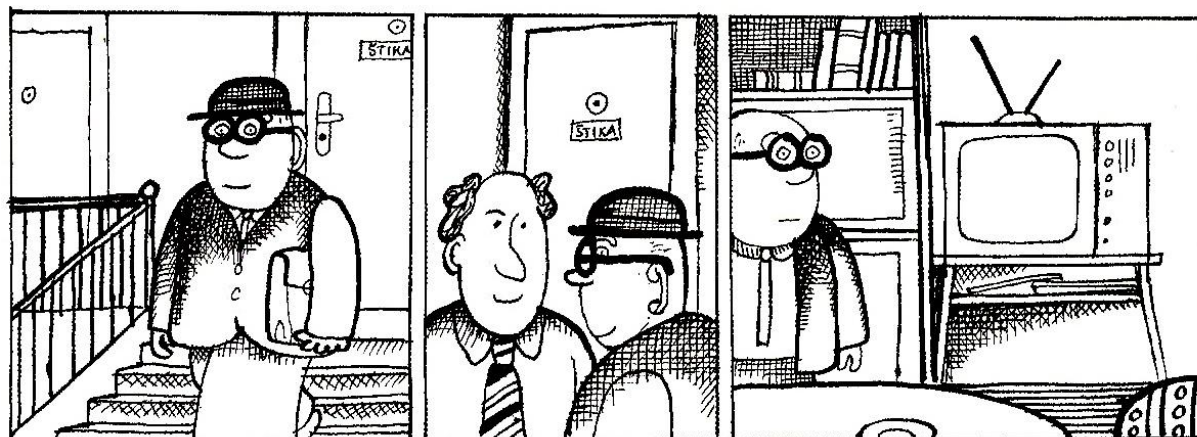
1-a) Limonádový Joe	4-b) Pelišky
2-c) Dívka na koštěti	5-a) Marečku, podejte mi pero!
3-c) Rozmarné léto	

1) PŘÍPAD DETEKTIVA ŠTIKY

Již delší dobu jsem pozoroval, že v době mé nepřítomnosti někdo cizí navštěvuje můj pokoj.

Požádal jsem svého souseda, aby mi pomohl zjistit neznámého návštěvníka.

Slíbil mi, že dá na můj byt pozor. Bydlel vedle mne, a tak mohl dobře sledovat, co se děje kolem mých dveří.

Když jsem se večer vrátil domů, soused mi radostně oznamoval, že vše bylo v pořádku.

Poznal jsem však, že někdo cizí opět navštívil můj byt. Soused lhal, protože tím neznámým návštěvníkem byl on.

Podle čeho detektiv Štika poznal, že mu soused lhal? Co se v bytě změnilo?